

DE KORTSTE WEG

't Zal in 't leste half joar van 'n lesten oorlog wean wes. Oonze leagere school in Zeanderen, den oet twee lokalen bestun, was al nen tiedlaank duur de Duitsers vorderd. Vuur de keender en 't personeel was 't zodöanig 'n behelpen, dat was-t. Alns was oawerbrach noar Ter Keurs ('n Brill) op 't Welveeld. Doar wödden noe zo good en kwoad as 't gung school hoolen. De leagste klassen zatten in 'n kalverstal en dee bij de meester heurden in de grote kökken. 't Gung zo 't gung en doar ha-j alns met zeg.

Langen Jan Geerdink en ik, wiej beaden, zatten in de achste klas en warren van 't behelpen vriej steld. Zo heel völ bij leren dea-w toch nich. Een moal in de wekke kwam wiej nen halven morgen met meester Klaas Rosenberg (vuur oons "De Kreaj"), te hoope. 't Eene keer bij Langen Jan op de boerderiej en 't aander moal bij oons an 'n Bieffel. Wiej broeken 'n taalbeukske vuur gevorderden oet de zesde klas. 't Rekkenbook van vervolg oonderwies was wat meuilijker kos, vreug ok meer tied. Mear, met 't antwoardenbeukske d'r achterin, wol dat probleem nog wal 'n moal oawer goan, dat wol-t. Aandere vakken gaf 't nich meer. Noagenog de hele wekke ko-w zodöanig goan en stoan woar a-w wollen.

Vuur mij was dat bij 't annemmersbedrief van De Jager en Letteboer. Dat ik in 't hooft wol was vuur mij hoast vanzölfsprekkend. Mien opa Johan hadden in 'n Twickelsen bos ne wagenmakeriej en dan ma-j röstig annemmen dat hooft oe 'n luk in de genen zit.

Bij Jan Hendrik Arend Jan de Jager, den de leu meespats *JanHennik* neumen, leerden ik met timmergerei umgoan en d'r wat haandigheid in kriegen. Iezerdreudjes oawer de kap van nen kepotten kloomp trekken, 't vanniejs liemen van megoale keendersteulkes of lönningsteule, nije bielenstellens maken, en zowat hen, doarmet kon ik 'n dag wal kepot kriegen.

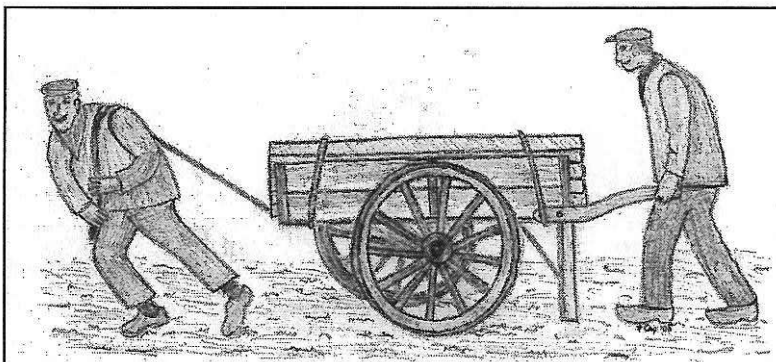
De daage vleugen um en met nen rieksdaalder, an 't ean van de wekke, tellen ik al 'n luk met.

Bertus Kerkdijk, 'n joar of wat oolder as ik, was d'r as jongste knech um 't timmervak te leren. Op nen vriedagnommedag zeg JanHennik: "Zeg jongs, as ieleu beaden morgen noe ees met de brede haandkoar noar Hettum, noar Jo van de Logt, schoewt. Zien hoes, an 'n Zwartkotteweg, he-w indertied nog zat en noe wil Jo d'r geern 'n stuk of wat nije binnenduuren in hebben".

Good dreug én oetewearkt timmerhooft was in dee tied naa beteun, dat was-t. Mear De Jager har hier of doar bij nen ofbroak nog goo paneel-duuren können bemachtigen. Doar zollen wiej met op Hettum an. "k Zal ze oe wal opladen en good vaste knuppen, dan kö-j zo tegen good negen uur wal vot-schoewen. Jo weet d'r al van en hee is naa bliej dat-e goo dreuge duuren krig. De aandere wekke kom ik ze wal pasmaken en ofhangen, zeait em dat mear".

Wiej op Hettum an...

Zoaterdagens, wiej op 'n trad met 't spul. "Ik weet em wal te wonnen", zeg Bets. "A-w 'n Hedevelsweg nemt dan schöt et nog wal 'n moal op. In den

dreaj bij Vollenbroek goa-w op 'n Greunenweg an. Zo ongeveer teagenoawer de Hettumer smid scheid wiej dan den groten bos in. An 't ean löp d'r wal 'n sleutje, mear oawer nen dam kom wiej zo op 'n Zwartkotteweg. Dat is wiedoet 't richtste. Oawer de Weerselerweg is miej völ te wied um. Vuur an de koar knup ik wal 'n steagertouw. Ie trekt en ik zal drukken en steuren”.

't Gung, mear 't heul niks oawer. Of en too mos ik in 't trad methelpen um nich stekken te bliewen. En zo wosselen wiej duur de weke bosgrond en oawer wat nog iets of wat nen pad leek. Gelukkig, doar vuur oons oet wödden et wat lechter tusken de beume. 't Slimste zo-w wal had hebben. Joa, dat dachen wiej, mear woar was toch den dam? Nen dam, neargens te bekennen. Doar stunen wiej en wat noe? Duur 'n bos wierum, dat mos mear nich.

Doar gung miej 'n lech op. “Zeg Bets, as wiej noe ees twee duuren oflaadt en dee oawer 't sleutje leait. Met 'n betje good steuren kö-w d'r oawerhen veuren en mooi op de weg kommen”.

Dat leek de oplossing. Twee duuren wödden op raabreedte oawer 't sleutje 'leg. 't Leup wal iets of noar de weg opan, mear wieders passen et nog wal zövöl. “Goa ie mear op de weg stoan en kiekt of de wagenraa good oawer de boetenkaanten van de duuren loopt. Ik zal wal liekoet hoolen”, zeg Bets.

't Mos d'r mear op an. “Loat dan mear heanig opkommen”, reup ik. De zwoare koar wol dit moal naa metwearken en leup völ drokker as Bets em toodach har. D'r was gin hoolen an. Met 'n onmeunig gekraak zakken de grote raa stoomp duur de duurpenelen. Tot an 'n as too d'r duur. Wiej hoowen niks meer.

Jo van de Logt stun oons in de wieden al op te wochen en har deank ik van 't oongeluk wat metkregen. Op nen sjoksjak kwam-e anlopen. Toen-e de ravage zag voeteren hee oons 't gat vol en meldden da-w den pröttel wal wier met wierum konnen nemmen. “Wat is 't wat, wat is 't wat”, jammeren Jo. Bedroowd sloffen hee op 't hoes an um hölpe te halen.

Met ziene vrouw, Marie van Ketteler's Wilm en zien breur Piet, kwam Jo effen later vuur de tweede moal bij oons. Tehoope kreege wiej 't geval op de weg. “A-w alns harren weten ha-w stroat hoolen”, fluusteren wiej. As...joe as..., doar ha-j niks meer an.

Wiej veuren wierum en harren 't noe wal an de tied vanzölf. Oawer de grote weg, dwers duur Boorn en de hele Almelsestroat of, noar de wearkplaats. 't Weark was al doan en alman was vot. Wiej knuppen de duuren en wat d'r van oawer was lös, en scheuwen alns an de kaant onder de hoolflooze. Ne goo duur an de vuurkaant, dat sprek. Moandag zo-w d'r wal meer van heuren, mear dee doonderbuuj kwam nog vroeg genog.

'n Moandag morgen.

JanHennik was oonderdoems al op de heugte. Met lood in de schoon stunen wiej vuur em. Wiej mossen oet de deuke doon hoo alns in zien weark was goan.

“Wat 'n strop, en nije duuren bint d'r nich meer te kriegen. Dat eleu ok nich wiezer warren! 'k Hoppe aans wal dat ieleu d'r good van leerd hebt”. Dat ha-w...

De schaa in geeld zol-e deels op oons verhalen. Wiej veunden alns good. 't Heul in: “Ne wekke gin loon”. Doar wa-w nog genadig ofkommen. “En noe an 't weark, wiej doot d'r nich meer oawer”, zear De Jager.

Noa zestig joar mos ik oeleu d'r toch mear effen bod van doon.

Johan Kwast.